

**SARDAR PATEL UNIVERSITY**  
**BCom (Ist Semester) Examination**  
**Thursday, 7 June 2012**  
**3 - 5 pm**

**UB01SCOM01 - Environmental Studies**

- નોંધ : (૧) જમણી બાજુના અંક પૂરા ગુણ સૂચવે છે.  
 (૨) જરૂર પડે ત્યાં આલેખ, આકૃતિ અને આંકડાકીય માહિતીનો ઉપયોગ કરો.

કુલ ગુણ : ૬૦

પ્ર.૧

- (અ) પર્યાવરણ એટલે શું ? પર્યાવરણ વિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર ટૂંકમાં ચર્ચો. (૦૭)  
 (બ) પુનઃપ્રાપ્ય અને પુનઃઅપ્રાપ્ય કુદરતી સંસાધનો વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. (૦૮)

**અથવા**

પ્ર.૧

- (અ) પર્યાવરણ શિક્ષણનું મહત્વ તપાસો. (૦૭)  
 (બ) પર્યાવરણ બચાવવા માટે તમારા સૂચનો આપો. (૦૮)

પ્ર.૨

- (અ) કુદરતી સંસાધનની વ્યાખ્યા આપી, જમીન સંસાધનને ટૂંકમાં વર્ણવો. (૦૭)  
 (બ) ખનીજોની મુખ્ય સમસ્યાઓ શું છે ? સમજાવો. (૦૮)

**અથવા**

પ્ર.૨

- (અ) જંગલ સંસાધનના વનઉન્મૂલન વિશે ટૂંકનોંધ લખો. (૦૭)  
 (બ) 'શુદ્ધ પીવાનાં જળસ્ત્રોત વિશ્વમાં મર્યાદિત છે.' - ટૂંકમાં ચર્ચો. (૦૮)

પ્ર.૩

- (અ) નિવસનતંત્ર એટલે શું ? તેનાં મુખ્ય ઘટકો સમજાવો. (૦૭)  
 (બ) નિવસનતંત્રના ભયસ્થાનો ચર્ચો. (૦૮)

**અથવા**

પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો.

- (૧) જલીય (પાણીનાં) નિવસનતંત્ર (૦૭)  
 (૨) રણનાં નિવસનતંત્ર (૦૮)

પ્ર.૪

- (અ) જૈવ-વૈવિધ્યતા એટલે શું ? તેના પ્રકારો ટૂંકમાં જણાવો. (૦૭)  
 (બ) ભારત એક વિશાળ જૈવ-વૈવિધ્યતા ધરાવતો દેશ છે. - સ્પષ્ટ કરો. (૦૮)

**અથવા**

પ્ર.૪

- (અ) આજે માનવસર્જિત પ્રવૃત્તિઓને કારણે જૈવ વૈવિધ્યતાનું અધઃપતન થયું છે. - ચર્ચો. (૦૭)  
 (બ) જૈવ-વૈવિધ્યતાની સમસ્યાને બચાવવાનાં પગલાઓ દર્શાવો. (૦૮)

#####